

Zápis z Odborné rady Muzea města Brna

ze dne 24. 4. 2026

Přítomni: prof. Vít Vlnas, prof. Tomáš Kubíček, PhDr. Irena Loskotová, prof. Petra Urbanová, prof. Robert Antonín, Mgr. Ladislava Horňáková, a dále ředitel organizace Mgr. Zbyněk Šolc, všichni vedoucí odborných oddělení, Mgr. Adriána Glodžáková, Bc. Markéta Brhlíková, tajemník rady Eliška Procházková

Omluveni: Mgr. Petr Fedor, prof. Jiří Kroupa, Mgr. Karel Ksandr, Mgr. Kateřina Vorlíčková, PhDr. Ivo Macek

Odbornou radu MuMB zahájil ředitel Muzea města Brna Mgr. Zbyněk Šolc, který ve své úvodní řeči přivítal všechny přítomné. Dále zhodnotil uplynulý rok, ale zejména hovořil o budoucnosti Muzea města Brna. Hlavním tématem jeho řeči byla nová akvizice v podobě Chleborádovy vily, kde vznikne Centrum Leoše Janáček, expozice, která Janáčka a jeho dílo představí méně faktograficky, ale víc emocionálně a vjemově. MuMB se také chystá na rekonstrukci vily Wittal, kde má vzniknout centru Židovské kultury. Obecně pan ředitel rovněž hovořil o snaze více otevírat muzeum lidem, a to skrze nové gastro provozy na hradě nebo umístování uličních cedulí do veřejného prostoru v Brně, aby si celé město mohlo připomenout významné brněnské osobnosti, podle kterých se jmenují naše ulice či náměstí. Řeč přišla také na obnovu kasemat či připravovanou rekonstrukci strážnice na Špilberku. Dále byla v úvodní řeči zmíněna i plánovaná výstava k roku 1989 a samozřejmě byly i představeny nové reprezentační prostory, ve kterých se setkání konalo.

Shrnutí činnosti odborného úseku za rok 2025 - P. Vachůt

- Představení nových pracovníků (orální historie, konzervátorské oddělení)
- Shrnutí minulého roku:
 - **Výstavní činnost:** Uskutečnilo se celkem 32 výstav, z toho 15 na hradě Špilberku, 12 ve vilách (Tugendhat, Arnoldova vila, vila Wittal), 4 v externích institucích a 1 virtuální.
 - **Sbírky a akvizice:** Bylo zaedvidováno 1 641 nových inventárních čísel a náklady na akvizice přesáhly 3 miliony Kč.
 - **Věda a výzkum:** Proběhlo 21 výzkumných úkolů a bylo publikováno 29 odborných příspěvků. Výzkum zahrnoval například analýzu ostatků Jindřicha z Lipé nebo studium každodennosti v Brně v 16. století.
 - **Péče o sbírky a pomocné fondy:** 517 nových přírůstků v knihově, 268 konzervovaných a 30 zrestaurovaných sbírkových předmětů, nově uspořádaná knihovna a depozitář fotoarchivu
 - **Digitalizace:** Na sbírkový portál bylo nově zveřejněno 11 498 předmětů a digitalizováno bylo 90 % papírových karet.

- Pohřbení Jindřicha z Lipé (výzkum ostatků), archeologický výzkum JKC (románský dům), 80. výročí konce války, výstava 1645
- Pilná publikační činnost

Činnost Oddělení Dějin architektury – J. Chatrný

- **Rok 2025: Rok Bohuslava Fuchse**
 - Nový svět B. Fuchse a Rudolfa Sandala
 - instalace putovní pneumatické sochy Bohuslava Fuchse
 - „Nový svět“ Kamila Fuchse
 - Rekonstrukce Kamila Fuchse
 - Řada mediálních výstupů
 - Přednášky a komentované prohlídky
 - Nové publikace týkající se Bohuslava i Kamila Fuchse
- Publikační činnost i na jiných tématech
- **Digitalizace sbírek:** Proběhla exerce 24 976 inventárních karet, jejich převod do systému Museion a následná revize celkem 84 782 záznamů. Digitalizováno 3 371 negativů a diapozitivů z fondů B. Fuchse a B. Čermáka, které byly následně vloženy do systému Museion a zveřejněny v e-sbírkách
- **Akvizice: paraván rodiny Schoellerů**
- **Rok 2026:**
 - Realizace osvětového cyklu *Linie designu* pro Zpravodaj Brno-střed o meziválečném interiéru a zpracování stati o brněnské architektuře 1918–2000 pro 5. svazek dějin Brna.
 - Průběžné zpracovávání fondu architekta Kamila Fuchse a zahájení výzkumných prací k rozsáhlému projektu *Architekt Viktor Rudiš 100* plánovanému na rok 2027.
 - významné obohacení sbírek o cenné interiérové celky, konkrétně o jídelnu z bytu rektora Arne Nováka a vybavení bytu navržené architektem J. E. Koulou.

101 let Kamenné čtvrti a další aktivity Oddělení historie v roce 2026 – C. Ostrý

- **Výstavy v přípravě**
 - Kasematy válečné
 - Kasematy věžeňské
 - Měnínská brána
 - Od Skaly ke Kamence: 101 let Kamenné kolonie
 - výstava mapuje osudy nejlépe dochované nouzové kolonie v ČR od 20. let minulého století, přičemž zachycuje její proměnu od venkovských kořenů až po bohémský underground a současný folklor.
 - Lidé Kamenné kolonie – orálně-historický projekt

- **Výstavy uvedené**
 - 1645 – Brno v obležení
 - Jan Gajdoš 80
 - Pozdrav ze Špilberku
- Komunikace činnosti na sociálních sítích
- Výzkum
 - **Analýza ostatků Jindřicha z Lipé:** Sběr výsledků z analýz C14, sekvenace DNA a makrozbytkové analýzy.
 - **Brněnská měšťanská každodennost:** Projekt „Brněnská ulice v roce 1575“ zaměřený na druhou polovinu 16. století, v rámci, kterého vznikla databáze obyvatel města čítající 1 583 záznamů.
 - **Průzkum starých sbírek:** Výzkum původu předmětů v historickém fondu MuMB, přičemž dosud bylo zpracováno přes 80 předmětů.
 - **Industriální areál Esslerovy přádelny:** Studium unikátního areálu v Obřanech a historie rodiny Esslerů, včetně využití dronů pro pasportizaci a 3D skenování areálu.
 - **Sběr živé paměti:** Orálně-historický výzkum zahrnující více než 30 hodin nahraných životopisných vyprávění s 37 brněnskými pamětníky
- Výjezdy do zahraničí

Galerie města Brna – R. Janás

- **Nová stálá expozice Česká Morava**
 - Navazuje na stálou expozici Rakouská Morava
 - 100 výtvarných děl, první polovina 20. století
- Otakar Slavík
 - Zaměření na práce na papíře, dosud málo vystavované
 -

Vila Tugendhat – 25 let v UNESCO a 140 let od narození – I. Černá

- **Výročí UNESCO 25 a Mies 140**
 - Mies v obraze
 - Do září 2026
 - Koláže, fotomontáže
 - REINTERPRETACE 2.0
 - Nový pohled na vilu Tugendhat
 - Scénografičnost vily
 - Mezinárodní sympozium More is now
 - Proběhlo v březnu
 - Řada významných hostů
 - Přednášky, film, taneční vystoupení

- Fotografická publikace – VT portfolio
 - Křest v březnu, David Židlický
- Zapojení do International House Museum Days
- LIGHT UP TUGENDHAT
 - Hlavní oslavy v srpnu, light show
 - Zapojení i další památek UNESCO v JMK
- Koncert k výročí zápisu

Centrum dialogu v Arnoldově vile a projekt OPJAK- M. Brhlíková

- Propojení kulturního dědictví s občanským vzděláváním a podporou demokracie (výstavy, workshopy, komunitní aktivity)
- Každý rok jedno klíčové téma
 - 2026 – Mezigenerační dialog a dobrovolnictví
 - 2027 – Prevence nesnášenlivosti, xenofobie a rasismu
 - 2028 – občanská participace, volby a právní stát
- Diskuze Silné ženy
- čtenářské kluby,
- výstava o MŠ v Arnoldově vile
 - setkání „spolužáků“ MŠ

Vila Wittal – M. Doležel

- Nastínění historie vily – 2024 MuMB, 2027 předpokládaný začátek rekonstrukce → Centrum židovské kultury
- Příběh vily Wittal
- urbexové prohlídky
- Výzkum místa a bývalých nájemníků

Představení a schválení návrhových listů a výstavního plánu pro rok 2027

- P. Vachůt představil výstavní plán na rok 2027
- Zdůraznil obnovu a následnou expozici v kasematech, expozici v Měnínské bráně
- **Návrhové listy:**
 - INTERPRETACE 8 (Jiří Příhoda)
 - Výstava závěrečných prací Ateliéru prostorové tvorby FaVU
 - Sochy na hradě V, Michal Gabriel a absolventi jeho ateliéru
 - Architekt Viktor Rudiš *1927
 - Jan Steklík, výstava k výročí deseti let uplynulých od umělcova úmrtí
 - INTERPRETACE 9 (Kateřina Šedá)
 - Emanuel Hercík a lidová hračka
 - Eduard Kasparides
- Všechny návrhové listy i výstavní plán pro rok 2027 schváleny Odbornou radou MuMB

Závěrečné slovo patřilo řediteli Zbyňku Šolcovi, který hovořil o zapojení nových moderních technologií, výjezdech do zahraničí v rámci programu Erasmus+, vzdělávání zaměstnanců a jejich příbytek. Rovněž o zapojení muzea v archeologickém dozoru při stavbě JKC anebo vzniku nových pozic orální historičky či historika industriálního dědictví